



535

Besluit van 16 oktober 1993, houdende aanwijzing van bestuursorganen als bedoeld in de Wet openbaarheid van bestuur en de Wet Nationale ombudsman (Aanwijzingsbesluit bestuursorganen Wob en WNo)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister-President, Minister van Algemene Zaken, van 19 juli 1993, nr. 93 M005728, gedaan mede namens Onze Minister van Binnenlandse Zaken;

Gelet op artikel 1, onder a, van de Wet openbaarheid van bestuur, onderscheidenlijk artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wet Nationale ombudsman;

De Raad van State gehoord (advies van 5 oktober 1993, no. W01.93.0476);

Gezien het nader rapport van Onze Minister-President, Minister van Algemene Zaken, van 13 oktober 1993, nr. 93M007551, uitgebracht mede namens Onze Minister van Binnenlandse Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

Als organen als bedoeld in artikel 1, onder a, van de Wet openbaarheid van bestuur worden aangewezen:

- a. de bestuursorganen onderscheidenlijk de bestuursorganen van de instellingen die in de bijlage bij dit besluit zijn opgenomen;
- b. de Registratiekamer.

Artikel 2

Als organen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wet Nationale ombudsman worden aangewezen:

- a. de bestuursorganen van de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie;
- b. de bestuursorganen onderscheidenlijk de bestuursorganen van de instellingen die in de bijlage bij dit besluit zijn opgenomen.

Artikel 3

1. De artikelen 78 en 79 van het Mediabesluit¹ vervallen.
2. De volgende regelingen worden ingetrokken:
 - a. het koninklijk besluit van 5 april 1991, houdende een algemene

maatregel van bestuur tot aanwijzing van het Centraal Bestuur en de Regionale Besturen voor de Arbeidsvoorziening als administratieve organen in de zin van de Wet Nationale ombudsman (Stb. 1991, 182);

b. het koninklijk besluit van 27 augustus 1991, houdende een algemene maatregel van bestuur tot aanwijzing van de Pensioen- en Uitkeringsraad als orgaan als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wet openbaarheid van bestuur, onderscheidenlijk artikel 1, eerste lid, onderdeel b, van de Wet Nationale ombudsman (Stb. 1991, 466);

c. het koninklijk besluit van 4 september 1992, houdende een algemene maatregel van bestuur tot aanwijzing van de Stichting NIWO en de Stichting SIEV als organen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wet openbaarheid van bestuur, onderscheidenlijk artikel 1, eerste lid, onderdeel b, van de Wet Nationale ombudsman (Stb. 1992, 496).

Artikel 4

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 november 1993, met uitzondering van artikel 2, onder b, wat de instellingen, bedoeld in deel D, onder 2 tot en met 4, van de bijlage bij het besluit betreft, dat in werking treedt met ingang van 1 november 1995.

Artikel 5

Dit besluit wordt aangehaald als: Aanwijzingsbesluit bestuursorganen Wob en WNo.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 16 oktober 1993

Beatrix

De Minister-President, Minister van Algemene Zaken,
R. F. M. Lubbers

De Minister van Binnenlandse Zaken,
C. I. Dales

Uitgegeven de *achtentwintigste* oktober 1993

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

¹ Stb. 1992, 617

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 9 november 1993, nr. 215

A. MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Stichting Nationale Commissie Voorlichting en Bewustwording Ontwikkelingssamenwerking.

B. MINISTERIE VAN JUSTITIE

1. Bureaus van consultatie als bedoeld in artikel 1 van de Wet rechtsbijstand aan on- en minvermogenden.
2. Commissie als bedoeld in artikel 8 van de Wet voorlopige regeling schadefonds geweldsmisdrijven.
3. Raad voor de Casinospelen als bedoeld in artikel 27h van de Wet op de Kansspelen.
4. Raden voor de Kinderbescherming als bedoeld in artikel 238, Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek.
5. Raden van Rechtsbijstand in Strafzaken als bedoeld in artikel 75, eerste lid, van de Advocatenwet.
6. Nederlandse orde van advocaten als bedoeld in artikel 17 van de Advocatenwet.

C. MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

1. Algemeen burgerlijk pensioenfonds als bedoeld in de Algemene burgerlijke pensioenwet.
2. Dienst geneeskundige verzorging politie als bedoeld in het Besluit Geneeskundige Verzorging Politie 1984.
3. Kiesraad als bedoeld in artikel A 1 van de Kieswet.
4. Spoorwegpensioenfonds als bedoeld in artikel L 2 van de Spoorwegpensioenwet.
5. Stichting Administratie Indonesische Pensioenen als bedoeld in de Wet Stichting tot verzorging en afwikkeling van pensioenaangelegenheden betreffende gewezen overheids personeel van Indonesië en hun nagelaten betrekkingen (Stb. 1955, 189).
6. Stichting arbeidsmarkt- en opleidingsfonds voor de overheid als bedoeld in de Wet van 24 maart 1988, houdende machtiging tot oprichting van de Stichting arbeidsmarkt- en opleidingsfonds voor de overheid (Stb. 1988, 163).

D. MINISTERIE VAN ONDERWIJS EN WETENSCHAPPEN

1. Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen als bedoeld in artikel 1.5 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.
2. Open universiteit als bedoeld in artikel 1.3 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.
3. Openbare universiteiten als bedoeld in de bijlage bij de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.
4. Openbare hogescholen als bedoeld in de bijlage bij de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.
5. Koninklijke Bibliotheek als bedoeld in artikel 1.5 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.
6. Instituut voor Onderzoek van het Onderwijs als bedoeld in artikel 34 van de Wet op de onderwijsverzorging.

7. Instituut voor Toetsontwikkeling als bedoeld in artikel 38 van de Wet op de onderwijsverzorging.
8. Instituut voor Leerplanontwikkeling als bedoeld in artikel 42 van de Wet op de onderwijsverzorging.
9. Landelijke organen als bedoeld in artikel 2.38 van de Wet op het cursorisch beroepsonderwijs.
10. Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek TNO als bedoeld in artikel 3 van de TNO-wet.
11. Centrale commissie vaststelling examenopgaven en beoordelingsnormen als bedoeld in het Besluit Instelling Centrale commissie vaststelling examenopgaven en beoordelingsnormen (Stcrt. 1981, nr. 82).
12. Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie als bedoeld in het koninklijk besluit van 28 juli 1979 (Stb. 426).
13. OV-Studentenkaart B.V.
14. Centrale commissie aanmelding en plaatsing aanstaande eerstejaarsstudenten en plaatsingscommissies.
15. Nederlandse organisatie voor wetenschappelijk onderzoek als bedoeld in artikel 2 van de Wet op de Nederlandse organisatie voor wetenschappelijk onderzoek.

E. MINISTERIE VAN FINANCIËN

1. De Nederlandsche Bank N.V., voor zover belast met andere werkzaamheden dan die welke voortvloeien uit onderscheidenlijk verband houden met haar taken op grond van artikel 9, eerste lid, van de Bankwet 1948, haar taken en bevoegdheden ingevolge de Wet toezicht kredietwezen 1992 en haar taken en bevoegdheden ingevolge de Wet toezicht beleggingsinstellingen.
2. Stichting Effectenvernieuwingsbureau als bedoeld in artikel 2 van de Effectenvernieuwingswet.
3. Verzekeringskamer, voor zover belast met andere werkzaamheden dan die welke voortvloeien uit onderscheidenlijk verband houden met haar taken en bevoegdheden ingevolge de Wet toezicht verzekeringsbedrijf, de Pensioen- en Spaarfondsenwet, de Wet betreffende verplichte deelneming in een beroepspensioenregeling, de Wet betreffende verplichte deelneming in een bedrijfspensioenfonds, de Wet tot invoering van een leeftijdsgrens voor het notarisambt en oprichting van een notarieel pensioenfonds en de Algemene burgerlijke pensioenwet.
4. Stichting toezicht effectenverkeer voor zover belast met andere werkzaamheden dan die welke voortvloeien uit onderscheidenlijk verband houden met haar taken en bevoegdheden ingevolge de Wet toezicht effectenverkeer.

F. MINISTERIE VAN DEFENSIE

Nederlandsche Marineraad als bedoeld in artikel 2 van de Marine-scheepsongevallenwet.

G. MINISTERIE VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER

1. Huurcommissies als bedoeld in de Wet op de huurcommissies.
2. Reconstructie-commissie Midden-Delfland als bedoeld in artikel 3 van de Reconstructiewet Midden-Delfland.

3. Centraal Fonds voor de Volkshuisvesting als bedoeld in artikel 2 van het Besluit Centraal Fonds voor de Volkshuisvesting.
4. Stichting bureau architectenregister als bedoeld in artikel 3 van de Wet op de architectentitel.
5. Keuringsinstituut voor Waterleidingartikelen.
6. Aangewezen instanties als bedoeld in artikel 6 van de Wet geluidhinder.

H. MINISTERIE VAN VERKEER EN WATERSTAAT

1. Stichting Nationale en Internationale Wegvervoer Organisatie als bedoeld in artikel 32 van de Wet goederenvervoer over de weg.
2. Stichting Inschrijving Eigen Vervoer als bedoeld in artikel 34 van de Wet goederenvervoer over de weg.
3. Luchtverkeersbeveiligings-organisatie als bedoeld in artikel 22 van de Wet Luchtverkeer.
4. Nederlandse loodsencorporatie als bedoeld in artikel 6 van de Loodsenwet.
5. Regionale loodsencorporaties als bedoeld in artikel 10 van de Loodsenwet.
6. Instellingen die ingevolge artikel 18 van de Binnenschepenwet, juncto artikel 2a van het Besluit vaarbewijzen binnenvaart belast zijn met de afgifte van vaarbewijzen.
7. Natuurlijke of rechtspersonen aan wie een erkenning als bedoeld in artikel 9g van de Wegenverkeerswet is verleend.
8. Havenbeheerders als bedoeld in artikel 12 van het Besluit voorkoming olieverontreiniging door schepen.
9. Havenbeheerders als bedoeld in artikel 7 van het Besluit voorkoming verontreiniging door met schepen in bulk vervoerde schadelijke vloeistoffen.
10. Havenbeheerders als bedoeld in artikel 7 van het Besluit voorkoming verontreiniging door vuilnis van schepen.
11. Bevoegde autoriteiten als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van het Voorschriftenbesluit registerloodsen.
12. Loodswezen Nederland BV als bedoeld in artikel 2, eerste lid, van het Financieel besluit loodsden.
13. Bevoegde autoriteiten als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, van het Loodsplichtbesluit.
14. Commissie als bedoeld in artikel 3 van de Binnenvaartrampenwet.
15. Raad voor de Luchtvaart als bedoeld in artikel 2 van de Luchtvaartongevallenwet.
16. Spoorwegongevallenraad als bedoeld in artikel 27a van de Spoorwegwet.
17. De gemachtigde en de geneeskundige, bedoeld in artikel 102 van het Wegenverkeersreglement, alsmede de deskundige, bedoeld in artikel 109 van het Wegenverkeersreglement.
18. Commissie voor de zeevisvaartexamens als bedoeld in artikel 3, tweede lid, onder 2, van de Wet op de zeevisvaartdiploma's 1935 en artikel 2 van het Examenreglement zeevisvaart.
19. Commissie voor de stuurliedenexamens als bedoeld in artikel 2, tweede lid, van de Wet op de zeevaarddiploma's en in artikel 2, eerste lid, van het Examenbesluit zeevaarddiploma's 1991.
20. Commissie voor de examens van scheepswerktuigkundigen als bedoeld in artikel 2, tweede lid, van de Wet op de zeevaarddiploma's en in artikel 2, tweede lid, van het Examenbesluit zeevaarddiploma's 1991.
21. Schoolcommissies als bedoeld in artikel 2, derde lid, van de Wet op de zeevaarddiploma's en artikel 3, onder 1, van het Examenbesluit zeevaarddiploma's 1991.

22. Instellingen voor het afnemen van de examens voor het vaarbewijs als bedoeld in artikel 22, eerste lid, van de Binnenschepenwet.
23. Instantie, aangewezen tot het afnemen van het examen voor, onderscheidenlijk de afgifte van, het radardiploma binnenvaart als bedoeld in artikel 4A.O2, eerste lid, onderdeel c, van het Binnenvaartpolitie-reglement.
24. Instantie, aangewezen tot het afnemen van het examen voor het radardiploma als bedoeld in artikel 19, zesde lid, onderdeel c, van het Scheepvaartreglement voor het kanaal van Gent naar Terneuzen.
25. Instantie voor het afnemen van het examen voor het radardiploma voor de Rijn als bedoeld in artikel 4 van het Reglement radardiploma Rijn.
26. Commissie voor de landelijke loodssexamens als bedoeld in artikel 4, eerste lid, van het Besluit adspirant-registerloodsen.
27. Commissies voor de regionale loodssexamens als bedoeld in artikel 5, eerste lid, van het Besluit adspirant-registerloodsen.
28. Commissie van beroep voor de loodssexamens als bedoeld in artikel 35 van het Besluit adspirant-registerloodsen.
29. Examencommissie certificaatloodsen als bedoeld in artikel 5, eerste lid, van het besluit certificaatloodsen.
30. Instantie(s), belast met de afgifte van de krachtens artikel 15, aanhef en onder a, van het Besluit Vervoer binnenvaart aangewezen vakdiploma's.
31. Instantie(s), belast met de afgifte van erkende vakdiploma's als bedoeld in artikel 21, eerste lid, van het Besluit goederenvervoer over de weg.
32. Instantie(s), belast met de afgifte van erkende getuigschriften als bedoeld in artikel 28, eerste lid, van het Besluit personenvervoer.
33. Commissie van Advies omtrent de geschiktheid als scheepbevrachter als bedoeld in de in artikel 21, eerste lid, van het besluit vervoer binnenvaart bedoelde ministeriële regeling.
34. Stichting Innovam, opleidingsinstituut voor het motorvoertuig-, tweewieler- en aanverwant bedrijf als bedoeld in artikel II, onderdeel D, van de regeling van de Minister van Verkeer en Waterstaat van 23 december 1982, nr. A 211 903 (Stcrt. 1982, 253).
35. Instituut als bedoeld in artikel 2 van de Wet rijonderricht motorrijtuigen 1993.
36. Commissie van beroep als bedoeld in artikel 3 van de Wet rijonderricht motorrijtuigen 1993.
37. Keuringsartsen voor de vaarbewijzen als bedoeld in artikel 21 van de Binnenschepenwet.
38. Geneeskundigen als bedoeld in artikel 31 van het Schepelingenbesluit.
39. Erkende particuliere onderzoeksbureaus als bedoeld in artikel 3 van het Schepenbesluit 1965, onderscheidenlijk de gemachtigde particuliere bureaus, erkende deskundigen, bevoegde personen, deskundigen, erkende instellingen en keuringsstations, dan wel scheidsrechters, bedoeld in de artikelen 45, zesde lid, 92a, 95, 96, 97, 100 en 118 van het Schepenbesluit 1965, alsmede in de artikelen 2 van Bijlage X, 19 van Bijlage XIa, 4 en 10 van Bijlage XXIII van het Schepenbesluit 1965.
40. Commissie van Deskundigen voor de Rijnvaart als bedoeld in artikel 3 van het Besluit Reglement onderzoek schepen op de Rijn.
41. Erkende classificatiebureaus als bedoeld in artikel 2.12 van het Reglement onderzoek schepen op de Rijn.
42. Bevoegde autoriteiten als bedoeld in artikel 2 van het Besluit Reglement Rijnschipperspatenten.
43. Onderzoeksbureaus als bedoeld in artikel 27, vijfde lid, van de Binnenschepenwet, juncto artikel 21 van het Binnenschepenbesluit.
44. Houders van een erkenning als installateur of reparateur van

tachografen, onderscheidenlijk de door deze erkenningshouders gemachtigde installateurs of reparateurs van tachografen als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onderscheidenlijk artikel 7, eerste lid, van de Regeling typegoedkeuring en installatievoorschriften tachograaf internationale Rijnvaart (Stcrt. 1989, 56) alsmede in artikel 1, eerste lid, onderdelen a en b, onderscheidenlijk artikel 3, eerste lid, van de Beschikking installatievoorschriften tachograaf (Stcrt. 1978, 59).

45. Bevoegde autoriteiten als bedoeld in artikel 3 van het Besluit Rijnvaartpolitie-reglement 1983.

46. Instanties als bedoeld in de artikelen 5 en 8 van de Scheepvaartverkeerswet, artikel 51 van het Scheepvaartreglement voor het Kanaal van Gent naar Terneuzen en de artikelen 5.02, 5.03, 5.04, 5.08 en 5.09 van het Binnenvaartpolitie-reglement.

47. Rijkshavenmeester Westerschelde als bedoeld in artikel 1, tweede lid, onderdeel a, van het Scheepvaartreglement Westerschelde 1990.

48. Bevoegde autoriteit als bedoeld in artikel 1, onderdeel i, van het Scheepvaartreglement Eemsmonding.

49. Havenschap Vlissingen, opgericht krachtens de Wet van 10 september 1970 (Stb. 457).

50. Havenschap Terneuzen, opgericht krachtens de Wet van 8 april 1971 (Stb. 252).

I. MINISTERIE VAN ECONOMISCHE ZAKEN

1. Nederlandse Orde van Accountants-administratieconsulenten als bedoeld in artikel 2 van de Wet op de Accountants-Administratieconsulenten.

2. Examenbureau als bedoeld in artikel 85, eerste lid, van de Wet op de Accountants-Administratieconsulenten.

3. Kamers van Koophandel en Fabrieken als bedoeld in de Wet op de Kamers van Koophandel en Fabrieken 1963.

4. Octrooiraad als bedoeld in artikel 13 van de Rijsoctrooiwet.

5. Rechtspersoon, aangewezen krachtens artikel 22, eerste lid, van de IJkwet.

6. Centrale Commissie voor de Statistiek als bedoeld in het koninklijk besluit van 19 mei 1931 (Stb. 1931, 200).

7. Nederlands Instituut van Registeraccountants als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de Registeraccountants.

8. Examenbureau als bedoeld in artikel 74, eerste lid, van de Wet op de Registeraccountants.

9. Curatorium als bedoeld in artikel 75, eerste lid, van de Wet op de Registeraccountants.

10. Stichting Nederlands Instituut voor Vliegtuigontwikkeling en Ruimtevaart.

11. Nederlandse maatschappij voor energie en milieu BV.

12. Stichting Instituut voor het Midden- en Kleinbedrijf Nederland.

13. Rechtspersoon, aangewezen krachtens artikel 7, eerste lid, van de Waarborgwet 1986.

J. MINISTERIE VAN LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ

1. Centrale Landinrichtingscommissie als bedoeld in artikel 7 van de Landinrichtingswet.

2. Landinrichtingscommissies als bedoeld in artikel 27, eerste lid, van de Landinrichtingswet.

3. Grondkamers als bedoeld in artikel 72 van de Pachtwet.

4. Jachtfonds als bedoeld in artikel 28 van de Jachtwet.
5. Kamer voor de Binnenvisserij als bedoeld in artikel 45 van de Visserijwet 1963.
6. Organisatie ter verbetering van de binnenvisserij als bedoeld in artikel 38 van de Visserijwet 1963.
7. Erkende stamboekverenigingen voor paarden als bedoeld in artikel 1, onderdeel 3, van de Paardenwet 1939.
8. Commissies van Beroep als bedoeld in artikel 19 van de Paardenwet 1939.
9. Rijkscommissie voor de Keuring van Niet-Stamboekhengsten als bedoeld in artikel 13 van de Paardenbeschikking 1939.
10. Commissie Beheer Landbouwgronden als bedoeld in artikel 30 van de Wet Agrarisch grondverkeer.
11. Keuringsinstellingen als bedoeld in artikel 87 van de Zaaizaad- en plantgoedwet.
12. Raad voor het Kwekersrecht als bedoeld in artikel 5 van de Zaaizaad- en Plantgoedwet.
13. Commissies en instellingen als bedoeld in artikel 73 van de Zaaizaad- en plantgoedwet.
14. Rechtspersonen als bedoeld in artikel 8 van de Landbouwkwaliteitswet.
15. Stichting Landelijke Mestbank als bedoeld in artikel 2 van het Besluit mestbank en mestboekhouding.
16. Stichting Borgstellingsfonds voor de landbouw.
17. Stichting Ontwikkelings- en Saneringsfonds voor de Visserij.
18. Stichting Ontwikkelings- en Saneringsfonds voor de Landbouw.
19. Stichting tot Ontwikkeling van Agrarische Onderwijskunde en Scholing als bedoeld in artikel 1 van de Regeling bekostiging experimentele agrarische lerarenopleiding (Stcrt. 1989, 147).
20. Stichting Uitvoering Landbouwmaatregelen '74.
21. Herinrichtingscommissie Oost-Groningen en de Gronings-Drentse Veenkoloniën als bedoeld in artikel 4 van de Herinrichtingswet Oost-Groningen en de Gronings-Drentse Veenkoloniën.

K. MINISTERIE VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

1. Bedrijfsverenigingen als bedoeld in Hoofdstuk II van de Organisatiewet Sociale Verzekering.
2. Gemeenschappelijk administratiekantoor als bedoeld in Hoofdstuk II van de Organisatiewet Sociale Verzekering.
3. Administratiekantoren als bedoeld in Hoofdstuk II van de Organisatiewet Sociale Verzekering.
4. Gemeenschappelijke Medische Dienst als bedoeld in Hoofdstuk II van de Organisatiewet Sociale Verzekering.
5. Sociale Verzekeringsraad als bedoeld in Hoofdstuk III van de Organisatiewet Sociale Verzekering.
6. Arbeidsvoorzieningsorganisatie als bedoeld in Hoofdstuk II van de Arbeidsvoorzieningswet.
7. Sociale Verzekeringsbank als bedoeld in de Wet op de Sociale Verzekeringsbank.
8. Centraal Bureau voor de Grafische Bedrijven in Nederland.
9. Fonds Voorheffing Pensioenverzekering als bedoeld in artikel 3 van de Wet van 13 december 1972 (Stb. 702).
10. Diensten, instellingen, onderzoeksbureaux en ondernemingen als bedoeld in artikel 5 van de Wet op de gevaarlijke werktuigen.
11. Erkende persoon, onderneming, dienst of instelling als bedoeld in artikel 141, vijfde lid, van het Veiligheidsbesluit voor Fabrieken of Werkplaatsen 1938.

12. Herkeuringscommissie Arbeidsomstandighedenwet als bedoeld in artikel 5, eerste lid, van het Herkeuringsbesluit Arbeidsomstandighedenwet.

L. MINISTERIE VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN CULTUUR

1. Commissariaat voor de Media als bedoeld in artikel 9 van de Mediawet.

2. Bedrijfsfonds voor de Pers als bedoeld in artikel 123 van de Mediawet.

3. De directeur van de tot de groep van PTT Nederland NV behorende dienst welke is belast met de inning van de omroepbijdragen, bedoeld in artikel 112 van de Mediawet.

4. College ter Beoordeling van Geneesmiddelen als bedoeld in artikel 29 van de Wet op de Geneesmiddelenvoorziening.

5. Commissies voor Gebiedsaanwijzing als bedoeld in artikel 28 van de Wet op de Geneesmiddelenvoorziening.

6. Ziekenfondsraad als bedoeld in artikel 50 van de Ziekenfondswet.

7. Centraal Orgaan Tarieven gezondheidszorg als bedoeld in artikel 18 van de Wet tarieven gezondheidszorg.

8. Praeventiefonds als bedoeld in artikel 1 van de Wet op het Praeventiefonds.

9. Commissie als bedoeld in artikel 14 van het Sera- en Vaccinsbesluit.

10. Nederlandse Filmkeuring als bedoeld in artikel 2 van de Wet op de Filmvertoningen.

11. Keuringsraad voor de aanprijzing van Geneesmiddelen als bedoeld in artikel 30 van de Wet op de geneesmiddelenvoorziening.

12. Rechtspersonen als bedoeld in artikel 9 van de Wet op het specifiek cultuurbeleid.

13. Pensioen- en Uitkeringsraad als bedoeld in de Wet op de Pensioen- en Uitkeringsraad.

14. Commissie Algemene Oorlogsongevallenregeling als bedoeld in het ministerieel besluit van 3 juni 1954, no. U 7736 (Stcrt. 1954, 111).

15. Commissie sanering Ziekenhuisvoorzieningen als bedoeld in artikel 18 b, derde lid, van de Wet ziekenhuisvoorzieningen.

16. Centraal College als bedoeld in artikel 3 van de Wet bevolkingsonderzoek op tuberculose.

NOTA VAN TOELICHTING

Inleiding

Deze algemene maatregel van bestuur strekt ertoe om de zelfstandige bestuursorganen op het niveau van de centrale overheid onder de werking van de Wet openbaarheid van bestuur en de Wet Nationale ombudsman te brengen.

Het is wenselijk dat de in de wet neergelegde beginselen van openbaarheid van bestuur en onderzoek en controle door de Nationale ombudsman ook gelden voor deze bestuursorganen. Deze bestuursorganen hebben geen algemene bevoegdheid tot regelgeving en bestuur, maar zijn werkzaam op een «bijzonder» terrein van overheidszorg. Anders dan bij organen van algemeen bestuur is er bij de zogenoemde zelfstandige bestuursorganen sprake van een minder directe vorm van toezicht door democratisch gekozen organen. Dat is in een democratische rechtsstaat een reden te meer om aanvullende controle via openbaarheid en ombudsman mogelijk te maken.

De Wet openbaarheid van bestuur (Wob) is thans toepasselijk op de ministers, de bestuursorganen van provincies, gemeenten, waterschappen en de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie, alsmede op enkele specifiek aangewezen zelfstandige bestuursorganen. De Wet Nationale ombudsman (WNo) is thans van toepassing op de ministers, de commissarissen der koningin en de burgemeesters voor zover belast met de uitoefening van politietaken, alsmede op enkele specifiek aangewezen zelfstandige bestuursorganen.

Met het onderhavige aanwijzingsbesluit wordt tevens uitvoering gegeven aan de motie-Kohnstamm/J. T. van den Berg (Kamerstukken II, 1988/89, 19 859, nr. 20) en de motie-J. T. van den Berg/Kohnstamm (Kamerstukken II, 1988/89, 19 426, nr. 17). Deze moties strekken ertoe om de Wob en de WNo ook van toepassing te doen zijn op zelfstandige bestuursorganen.

Gekozen aanwijzingsmethodiek

Zoals bij de behandeling van de desbetreffende moties al naar voren is gebracht is het nog niet mogelijk om zelfstandige bestuursorganen als categorie aan te wijzen. Hoewel thans een beter zicht bestaat op het begrip zelfstandig bestuursorgaan dan enige jaren geleden (vgl. onder meer het onderzoek van de Rijksuniversiteit te Groningen «Zelfstandige bestuursorganen in soorten», Deventer 1989) is de rechtsontwikkeling nog niet zo ver voortgeschreden dat kan worden gezegd dat deze categorie voldoende helder omljnd is om als categorie te kunnen worden aangewezen. Ook bij het opstellen van de onderhavige regeling is wederom gebleken hoe divers en veelkleurig de bestuursorganisatie op het niveau van de centrale overheid is. Een categoriale aanwijzing zou leiden tot veel vragen omtrent de precieze reikwijdte van de aanwijzing. Daarom is gekozen voor een limitatieve opsomming in een bijlage bij het besluit van de organen die onder de werkingssfeer van de Wob en de WNo worden gebracht. Een dergelijke werkwijze brengt met zich mee, dat het aanwijzingsbesluit regelmatig zal moeten worden geactualiseerd; de bestuurlijke organisatie is immers niet statisch maar dynamisch. In concreto betekent dit dat indien een zelfstandig bestuursorgaan in het leven wordt geroepen dan wel wordt opgeheven, tegelijkertijd in de aanpassing van dit besluit zal moeten worden voorzien.

Bij het samenstellen van de lijst is als volgt te werk gegaan. Aan de ministeries is enkele jaren geleden gevraagd opgave te doen van de zelfstandige bestuursorganen die op hun beleidsterrein werkzaam zijn. De aldus tot stand gekomen inventarisatie van zelfstandige bestuursorganen heeft als leidraad gediend bij het opstellen van de bijlage. Bij het samenstellen van de lijst van zelfstandige bestuursorganen is telkens nagegaan of is voldaan aan de begripsomschrijving van zelfstandig bestuursorgaan. Het zou weinig zinvol zijn om in deze toelichting per afzonderlijk aangewezen orgaan te motiveren waarom het een zelfstandig bestuursorgaan is. Onderstaand is derhalve een algemene beschouwing opgenomen over de criteria die ten grondslag liggen aan de aanwijzing van de genoemde bestuursorganen.

Het gehanteerde begrippenkader

Uitgangspunt bij de limitatieve aanwijzing van zelfstandige bestuursorganen in deze algemene maatregel van bestuur is geweest het begrippenkader dat wordt gehanteerd in het regeringsstandpunt «Functioneel bestuur, waarom en hoe?» (Kamerstukken II, 1990/91, 21 042, nr. 3) en in de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Artikel 1:1 van de Awb verstaat onder bestuursorgaan:

- a. een orgaan van een rechtspersoon die krachtens publiekrecht is ingesteld of,
- b. een ander persoon of college, met enig openbaar gezag bekleed.

Met betrekking tot de onder a omschreven categorie van bestuursorganen is niet van belang of deze met enig openbaar gezag zijn bekleed. Doorslaggevend is of er sprake is van een orgaan op publiekrechtelijke grondslag, dat wil zeggen een orgaan dat in het publiekrecht zijn regeling vindt. Is dat het geval dan is er sprake van een bestuursorgaan. Of er sprake is van een openbaar lichaam als bedoeld in artikel 134 van de Grondwet is voor de toepassing van de Wob en de WNo niet relevant. Hetzelfde geldt ten aanzien van de vraag of dat bestuursorgaan algemeen verbindende voorschriften vaststelt of beschikkingen neemt, dan wel zich uitsluitend bezighoudt met het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen en van feitelijke handelingen.

In de tweede plaats vallen onder het begrip «bestuursorgaan» ook de besturen van privaatrechtelijke rechtspersonen (zoals een stichting of een vennootschap), die met openbaar gezag zijn bekleed (bijvoorbeeld de Stichting Borgstellingsfonds voor de landbouw). In tegenstelling tot de categorie onder a is hier voor de kwalificatie als bestuursorgaan wel bepalend of de besturen van deze privaatrechtelijk rechtspersonen publiekrechtelijke bevoegdheden uitoefenen. Dit criterium sluit aan bij de Wet Arob, waarin dat criterium ook is opgenomen. Met enig openbaar gezag bekleed betekent dat de bevoegdheid bestaat om eenzijdig de rechtspositie van burgers te bepalen, door het nemen van besluiten zoals bij voorbeeld beschikkingen. Het enkele feit dat de overheid een overwegende invloed op een privaatrechtelijke rechtspersoon heeft is onvoldoende om deze rechtspersoon als bestuursorgaan te kwalificeren (vgl. het betoog van de regeringscommissaris voor de algemene regels van bestuursrecht in de uitgebreide commissievergadering (UCV) van 16 december 1991 (Handelingen UCV 1991/1992, nr. 17, blz. 17-42 e.v.)). De in die UCV gegeven benadering is voor ons de leidraad geweest voor de beantwoording van de vraag welke organen op grond van het criterium van artikel 1:1 onder b moesten worden opgenomen.

Het onderhavige besluit ziet op *zelfstandige* bestuursorganen.

Dat zijn (tot het openbaar bestuur behorende) organisaties die een

zekere zelfstandigheid hebben bij het uitoefenen van hun taken. Dat wil zeggen dat zij niet hiërarchisch ondergeschikt zijn en ook niet uit anderen hoofde volledig aan het gezag van een minister zijn onderworpen (bijvoorbeeld doordat de wet de minister een zodanig ruime aanwijzingsbevoegdheid toekent dat de minister door middel van die aanwijzingsbevoegdheid het gehele doen en laten van dat bestuursorgaan kan beheersen). De ministeriële verantwoordelijkheid voor de taakbehartiging door het betrokken zelfstandige bestuursorgaan is beperkt tot de bij de instelling van het orgaan uitdrukkelijk aan de minister toegekende bevoegdheden. De organen die nu worden aangewezen verschillen onmiskenbaar in mate van zelfstandigheid. Dat vindt zijn grond in de verschillende historische achtergrond van de diverse organen. In het verleden ontbrak ook een algemeen toetsingskader zoals in de nota «Functioneel bestuur, waarom en hoe?» is opgenomen. Gemeenschappelijk kenmerk is wel dat sprake is van een zekere zelfstandigheid ten opzichte van de minister. Deze komt onder meer tot uitdrukking in de bevoegdheid om op bepaalde terreinen zelfstandig beslissingen te nemen. Voor de goede orde merken wij hier nog het volgende op. In bepaalde gevallen is discussie mogelijk over de vraag in hoeverre een bestuursorgaan wel beschikt over een vorm van eigen zelfstandigheid, dan wel die zelfstandigheid ontbreekt en de minister het (hiërarchisch verantwoordelijke) bestuursorgaan is. Wij hebben besloten om in dergelijke grensgevallen ten einde elke rechtsonzekerheid over de toepasselijkheid van de Wob en de WNo weg te nemen de desbetreffende organen aan te wijzen als organen die vallen onder de reikwijdte van deze wetten. In dit verband behoeft nog uitdrukkelijk de aandacht dat is afgezien van afzonderlijke aanwijzing van ambtenaren aan wie een bestuursbevoegdheid is geattribueerd en die hiërarchisch ondergeschikt zijn aan personen of colleges waarop de Wob en de WNo reeds van toepassing zijn. Attributie van bestuursbevoegdheid aan ambtenaren doorbreekt immers de bestaande gezagsverhouding en politieke verantwoordelijkheid niet. De Wob en de WNo zijn derhalve onverkort op de uitoefening van bevoegdheden door deze ambtenaren van toepassing over de band van het bestuursorgaan, waaraan deze ambtenaren ondergeschikt zijn.

In de nota «Functioneel bestuur, waarom en hoe?» is aangegeven dat organen ex artikel 79 Grondwet (externe adviesorganen) die uitsluitend zijn belast met advisering niet worden gerekend tot zelfstandige bestuursorganen. Deze lijn is ook in het onderhavige besluit gevolgd. Op de door dergelijke instanties aan de desbetreffende minister uitgebrachte adviezen is de Wob uiteraard wel van toepassing. Adviesorganen die naast hun adviestaak nog andere (publiekrechtelijke) taken verrichten zijn echter in beginsel wel aangewezen als orgaan in de zin van de Wob en de WNo (als voorbeeld noemen wij hier de Kiesraad, die tevens de functie vervult van centraal stembureau bij de Tweede-Kamerverkiezingen). Er is immers geen reden om de openbaarheidsregeling en de onderzoeksbevoegdheid van de ombudsman niet tot die taken uit te strekken. Mutatis mutandis geldt hetzelfde voor overlegorganen. Overigens zij in dit kader opgemerkt, dat één uitzondering wel gemaakt is en dat betreft de Onderwijsraad. Naast advisering is de Onderwijsraad belast met de beslechting van bestuurlijke geschillen. Deze laatste taak is echter qua omvang vrijwel te verwaarlozen, zodat aanwijzing ons inziens niet in de rede lag.

Er bestaan verder nog instanties die primair een rechterlijke taak vervullen, doch aan wie daarnaast nog een bestuurlijke dan wel adviseerende taak is toebedeeld (vgl. de Raad voor de Scheepvaart, de Centrale Raad voor Strafrechtstoepassing). Deze instanties worden niet aange-

wezen, ook niet voor het «bestuurlijke» deel. Dit is in overeenstemming met de beleidslijn zoals uitgezet bij de afpaling van het begrip bestuursorgaan in de Algemene wet bestuursrecht (Kamerstukken II, 1988-1989, 21 221, nr. 3, pag. 29-30).

Artikelsgewijs

Artikel 1

Met betrekking tot de Registratiekamer wordt opgemerkt dat de aanwijzing in het kader van deze algemene maatregel van bestuur (vooralsnog) is beperkt tot de Wob. In artikel 1, derde lid, onderdeel h, van de WNo is immers bepaald, dat de Registratiekamer geen administratief orgaan in de zin van die wet is. Bij inwerkingtreding van de (eerste) Aanpassingswet aan de Awb (Stb. 1992, 422) zal deze uitzondering komen te vervallen.

Artikel 2

De bestuursorganen van de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie vallen reeds op grond van de Wet openbaarheid van bestuur zelf onder het werkingsbereik van deze wet. Derhalve dient in dit besluit uitsluitend te worden bepaald, dat deze bestuursorganen onder de competentie van de Nationale ombudsman worden gebracht.

Artikel 4

Het besluit treedt voor alle in de bijlage genoemde bestuursorganen gelijktijdig in werking, zij het dat ten aanzien van de openbare universiteiten, de openbare hogescholen en de Open Universiteit is voorzien in een uitgestelde inwerkingtreding wat de Wet Nationale ombudsman betreft. Hieraan ligt de navolgende overweging ten grondslag. Naar verwachting zal over twee jaar de bestuurlijke hervorming van de universiteiten en de hogescholen zijn afgerond. Een aantal voorstellen dat moet leiden tot een betere taak- en bevoegdheidsverdeling binnen de bestuursstructuur is thans in ontwikkeling en zal – in de vorm van wijzigingsvoorstellen van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) – binnen afzienbare tijd aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal kunnen worden voorgelegd. De verwachting is dat die wetswijziging binnen de gestelde termijn van twee jaar haar beslag moet kunnen krijgen. Alsdan zullen deze instellingen zodanig toegerust zijn, dat de aanwijzing op grond van de WNo zonder problemen in werking kan treden.

Bijlage

In de bijlage zijn bestuursorganen en instellingen genoemd die – op enkele uitzonderingen na – zonder nadere beperking onder de werking van de Wob en de WNo worden gebracht. Op een enkel onderdeel wordt nog kort ingegaan.

De aanwijzing van instanties die bepaalde technische keuringen verrichten

De op grond van het besluit aan te wijzen keuringsinstanties betreffen instanties die ingevolge enig vanwege het Rijk vastgesteld wettelijk voorschrift belast zijn met het verrichten van keuringen waaraan – direct – rechtsgevolgen zijn verbonden. Deze keuringen hebben – met andere woorden – het karakter van beschikkingen; de desbetreffende instanties zijn – voor zover zij niet anderszins als bestuursorgaan – in dat kader als

bestuursorgaan aan te merken zijn. Voor zover het verrichten van een dergelijke keuring de enige bestuurstaak is, waarmee die instanties zijn belast, strekt de aanwijzing op grond van de Wob en de WNo zich slechts daartoe uit. Deze beide wetten zijn derhalve niet van toepassing op de andere werkzaamheden – niet zijnde bestuurstaken – die die instanties verrichten.

De aanwijzing van openbare universiteiten en andere openbare onderwijsinstellingen

Omtrent de openbare universiteiten, de openbare hogescholen en de Open Universiteit is in de toelichting bij artikel 4 al ingegaan wat de inwerkingtreding van dit besluit betreft. De Wet openbaarheid van bestuur treedt op 1 november 1993 voor deze instellingen in werking; de Wet Nationale ombudsman pas op 1 november 1995.

In de bijlage zijn de bijzondere onderwijsinstellingen, waaronder de bijzondere universiteiten niet aangewezen. Zoals in de memorie van toelichting op het voorstel van wet houdende aanpassing van een aantal wetten aan de eerste tranche van de Algemene wet bestuursrecht (Kamerstukken II, 1990/1991, 22 061, nr. 3, blz. 59) (inmiddels tot wet verheven (Stb. 1992, 422)), uiteen is gezet, kunnen de instellingen van bijzonder onderwijs, of meer specifiek de bevoegde gezagsorganen in die sfeer, – in tegenstelling tot die van openbaar onderwijs – naar onze opvatting niet worden aangemerkt als bestuursorganen in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Zoals wij aldaar hebben aangegeven, zijn zij immers niet met openbaar gezag bekleed. Aangezien slechts aanwijzing mogelijk is van bestuursorganen, kan niet tot aanwijzing van de bijzondere universiteiten worden overgegaan.

De aanwijzing van de Nederlandsche Bank N.V., de Verzekeringskamer en de Stichting toezicht effectenverkeer

De taken en bevoegdheden van De Nederlandsche Bank N.V., de Verzekeringskamer en de Stichting toezicht effectenverkeer zijn wat de toezichtstaken betreft uitgezonderd van de toepasselijkheid van de Wet openbaarheid van bestuur en in het verlengde daarvan de Wet Nationale ombudsman. Hieraan liggen de volgende overwegingen ten grondslag.

Met betrekking tot de monetaire taak van De Nederlandsche Bank N.V. op grond van artikel 9, eerste lid, van de Bankwet 1948, waaronder begrepen het beleid terzake van interne en externe waarde van de gulden en het beheer van haar reserves, geldt het volgende. Het proces van de monetaire beleidsvorming binnen de Nederlandsche Bank N.V. dient zich in volstrekte beslotenheid te kunnen voltrekken. Dit voorkomt dat marktpartijen door voorinformatie of anticipatie kunnen inspelen op nog te nemen beslissingen. Om die reden moet de Bank bij de voorbereiding en de implementatie van het monetair beleid kunnen werken in die zin dat het proces dat tot een eenmaal bekend te maken beslissing leidt of tot een bekendgemaakte beslissing heeft geleid, zich volledig aan externe waarneming onttrekt.

Met betrekking tot het toezicht dat door genoemde toezichthouders wordt uitgeoefend geldt dat hierbij zonder uitzondering gegevens aan de orde zijn die door de toezichthouders niet naar buiten behoren te worden gebracht.

De Wet openbaarheid van bestuur kent voor de openbaarmaking van dergelijke gegevens weliswaar een uitzonderingsgrond, maar bedacht moet worden dat deze beperkt is tot vertrouwelijk aan de overheid medegedeelde bedrijfsgegevens. De gegevens waarover de toezichthouders beschikken reiken echter verder dan deze categorie gegevens. Voorts is de hoofdlijn van deze wet openbaarheid; er zou derhalve bij de toepasselijkheid van de Wet openbaarheid van bestuur in de gevallen die niet onder genoemde uitzonderingsgrond vallen sprake zijn van een

afweging tussen het belang van openbaarheid en het belang van geheimhouding, hetgeen voor de uitoefening van het toezicht ongewenst is. De toezichthouders nemen immers een bijzondere vertrouwenspositie in die cruciaal is voor de adequate en effectieve uitoefening van hun taak. Daarbij komt dat op grond van EEG-richtlijnverplichtingen de geheimhouding van toezichtsgegevens moet zijn gegarandeerd; in dit verband wordt onder meer verwezen naar de volgende richtlijnen: richtlijn 77/780/EEG van 12 december 1977, richtlijn 89/646/EEG van 15 december 1989, richtlijn 85/611/EEG van 20 december 1985, richtlijn 92/49/EEG van 18 juni 1992, richtlijn 92/96/EEG van 10 november 1992, richtlijn 93/6/EEG van 15 maart 1993 en richtlijn 93/22/EEG van 10 mei 1993.

De Minister-President, Minister van Algemene Zaken,
R. F. M. Lubbers

De Minister van Binnenlandse Zaken,
C. I. Dales